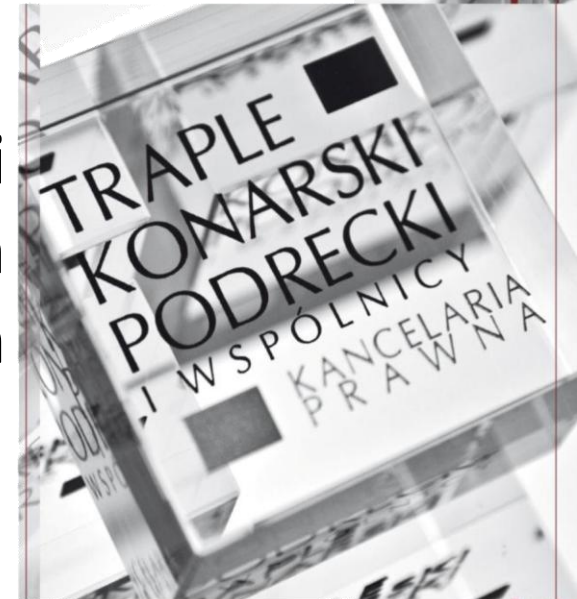

Szanse i wyzwania nowych regulacji w Polsce i Unii Europejskiej dotyczących płatności bezgotówkowych

dr Jan Byrski
Adwokat, Partner

III Międzynarodowy Kongres Płatności Bezgotówkowych
Warszawa, dnia 18-19 marca 2015 roku

Agenda

- Przegląd nowych regulacji dotyczących płatności bezgotówkowych:
  - Nowelizacja ustawy o usługach płatniczych z dnia 28 listopada 2014 r.
  - IFReg
  - PAD
  - PSD2

- Dalsza regulacja rynku płatności bezgotówkowych – szansa na jego rozwój czy zagrożenie?

Nowelizacja ustawy o usługach płatniczych z 28 listopada 2014 r.

Uzasadnienie nowelizacji u.u.p. z 28 listopada 2014 r.

- **Decyzja KE z 26 lutego 2014 r.** w sprawie stawek opłaty interchange dla transakcji transgranicznych w systemie Visa – wejście w życie 1 stycznia 2015 r.
- Treść zobowiązań zatwierdzonych decyzją KE - obowiązek obniżenia stawek opłaty interchange dla transakcji transgranicznych w EOG do poziomu odpowiednio **0,3% dla transgranicznych transakcji kredytowych oraz 0,2% dla transgranicznych transakcji debetowych.**
- **Wątpliwości i kontrowersje związane z decyzją KE:**
  - ✓ zmniejszenie konkurencyjności polskich agentów rozliczeniowych
  - ✓ zaburzenie konkurencji pomiędzy Visa i MasterCard
  - ✓ utrata przychodów Skarbu Państwa

Zakres nowelizacji u.u.p. z 28 listopada 2014 r. (1)

▪ Nowe definicje

- ✓ Karta debetowa/ karta kredytowa/ opłata akceptanta/ opłata systemowa

▪ Nowa stawka opłaty interchange

- ✓ obniżenie obowiązującej stawki opłaty interchange (0,5 % wartości jednostkowej krajowej transakcji płatniczej) do poziomu 0,2% dla transakcji kartą debetową oraz 0,3% dla transakcji kartą kredytową lub „inną kartą płatniczą”
- ✓ „inna karta płatnicza”, czyli jaka?
- ✓ maksymalna stawka opłaty interchange a: 1) transakcje *card present* oraz 2) *card not present* oraz 3) transakcje innymi instrumentami płatniczymi podobnymi do karty płatniczej

▪ Nowe obowiązki informacyjne

- ✓ Obowiązki informacyjne agenta rozliczeniowego przed zawarciem umowy ramowej i w trakcie jej obowiązywania
- ✓ Sposób realizacji obowiązków informacyjnych

Zakres nowelizacji u.u.p. z 28 listopada 2014 r. (2)

▪ Wejście w życie i okres przejściowy

- ✓ Wejście w życie – 29 styczeń 2015 r.
- ✓ 3-miesięczny okres przejściowy na dostosowanie przez dostawców usług płatniczych umów zawartych przed dniem 29 stycznia 2015 r.
- ✓ Okres przejściowy nie dotyczy organizacji kartowych

Relacja pomiędzy regulacją krajową w zakresie opłaty interchange a projektem regulacji unijnej (IFReg)

Przedmiot i zakres zastosowania IFReg

- **Zakres podmiotowo-przedmiotowy** i terytorialny Rozporządzenia (art. 1 ust. 1)
  - jednolite wymogi technologiczne i handlowe dotyczące **transakcji płatniczych realizowanych:**
    - ✓ krajowych oraz transgranicznych w ramach UE
    - ✓ realizowanych w oparciu o kartę
    - ✓ w przypadku, gdy **zarówno dostawca** usług płatniczych **płatnika**, jak i **dostawca** usług płatniczych **odbiorcy są zlokalizowani na terytorium UE.**
- **Karty konsumenckie i biznesowe** – które z nich będą objęte maksymalną stawką opłaty interchange po wejściu w życie IFReg?

Maksymalne wysokości dotyczące opłat interchange

- Uregulowanie maksymalnej opłaty interchange w zależności od tego czy transakcja płatnicza (krajowa lub transgraniczna) realizowana jest w oparciu o:
  - ✓ **kartę debetową** lub **kartę uniwersalną** – to 0,2% wartości transakcji realizowanej w oparciu o kartę debetową (art. 3 ust. 1 w zw. z art. 16 Rozporządzenia)
  - ✓ **kartę kredytową** – to 0,3% wartości transakcji realizowanej w oparciu o kartę kredytową (art. 4 zd. pierwsze Rozporządzenia)
- **Krajowa opcja wysokości opłaty interchange:**
  - ✓ **dla transakcji krajowych kartą debetową** (art. 3 ust. 2 oraz ust. 3)
    - ✓ niższa wysokość niż 0,2% wartości transakcji
    - ✓ 0,05 Euro albo w odpowiedniej walucie krajowej – rewizja co a 5 lat lub połączenie wartości stałej z procentową, ale max. 0,2% wartości transakcji
    - ✓ średnia ważona 0,2% lub mniejsza średnia ważona
  - ✓ **dla transakcji krajowych kartą kredytową** (art. 4 zd. drugie) – niższa wysokość

IFReg – egzekwowanie i wejście w życie

- **Adresaci obowiązku** stosowania maksymalnej stawki opłaty interchange
- **Mechanizmy mające na celu egzekwowanie** obowiązku stosowania maksymalnej stawki opłaty interchange m.in.:
  - **zakaz obchodzenie** maksymalnej wysokości opłaty interchange (art. 5)
  - obowiązek wprowadzenia przez **państwa członkowskie niezbędnych instrumentów** mających na celu zapewnienie stosowania przepisów rozporządzenia – system monitorowania oraz sankcji (art. 13 ust. 6 i art. 14)
- **Wejście w życie IFReg** – 20 dni po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE
- Obowiązywanie maksymalnych stawek opłaty interchange po upływie **okresu przejściowego**

Rozporządzenie w sprawie opłat interchange a przepisy ustawy o usługach płatniczych

- **Rozporządzenie będzie bezpośrednio stosowane w Polsce** (art. 288 TFUE oraz 18 ust. 2 IFReg)

„Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.”

- **Rozporządzenie będzie miało pierwszeństwo nad polskimi ustawami, w przypadku ewentualnej kolizji** (art. 93 ust. 3 Konstytucji RP)

*„Jeżeli wynika to z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy konstytuującej organizację międzynarodową, prawo przez nią stanowione jest stosowane bezpośrednio, mając pierwszeństwo w przypadku **kolizji** z ustawami.”*

Wątpliwości:

- Jakie przepisy u.u.p. powinny zostać uchylone/ zmienione po wejściu w życie Rozporządzenia?

**Dyrektywa w sprawie porównywalności opłat
związanych z rachunkami płatniczymi,
przenoszenia rachunku płatniczego oraz
dostępu do podstawowego rachunku
płatniczego – PAD**

Dyrektywa PAD – nowa regulacja na rynku usług płatniczych

- Zakres Dyrektywy PAD (art. 1 ust. 1):

Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady dotyczące przejrzystości i **porównywalności opłat pobieranych od konsumentów** w odniesieniu do ich rachunków płatniczych prowadzonych na terytorium Unii, zasady dotyczące **przenoszenia rachunków płatniczych** (...)

- Celem Dyrektywy jest zapewnienie wszystkim konsumentom **dostępu do podstawowego rachunku**, realizującego funkcje płatnicze (zapobieganie tzw. wykluczeniu finansowemu)

Dyrektywa PAD – wątpliwości implementacyjne

- Adresaci nowych obowiązków wynikających z Dyrektywy PAD. Różny zakres obowiązków dostawców usług płatniczych (banki/ skoki/ KIP) oraz instytucji kredytowych – „opcja narodowa”
- Cechy rachunku podstawowego – karta płatnicza?
- Prawo do przeniesienia rachunku – czy zamknięcie rachunku?
- Stworzenie porównywarki internetowej – akredytowany (niezależny) podmiot

Dyrektywa w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego - PSD2

Najistotniejsze zmiany jakie przewiduje dyrektywa PSD2

- Rozszerzenie zakresu dyrektywy również na transakcje płatnicze, w przypadku których środki są przekazywane do państw trzecich, w przypadku gdy **tylko jeden z dostawców usług płatniczych znajduje się na terenie UE** (tzw. transakcje „częstkowe”).
- Objęcie zakresem stosowania dyrektywy **nowych dostawców usług**, zapewniających dostęp do rachunków płatniczych (w szczególności podmiotów świadczących usługi inicjowania płatności w oparciu o bankowość elektroniczną - TPP).
- Uproszczenie oraz większa **harmonizacja wymogów ochronnych**, którym podlegają instytucje płatnicze.
- Wzmocnienie **uprawnień konsumentów**.

TRAPLE ■
KONARSKI
PODRECKI
I WSPÓLNICY
■ KANCELARIA
PRAWNA

Dziękuję za uwagę

dr Jan Byrski
Adwokat, Partner

jan.byrski@traple.pl

Kraków
ul. Królowej Jadwigi 170
30-212 Kraków
tel.: (+48) 12 426 05 30

Warszawa
ul. Twarda 2/4
00-105 Warszawa
tel.: (+48) 22 850 10 10

www.traple.pl

*Rzeczpospolita 2014 – Lider w dziedzinie Prawo własności intelektualnej, wicelider w dziedzinie TMT
Chambers Europe 2014 – Band 1 in TMT practice, Band 2 in Intellectual Property practice*

